

"40 GODINA ČETVEROGODIŠNJIH STUDIJA MATEMATIKE I FIZIKE U RIJECI"

(Članak iz Novog lista 9. 12. 2004.)

Pedesetih se godina prošlog stoljeća osjećao nedostatak nastavnika matematike i posebno primijenjene fizike. Broj nastavnika koji su izlazili s prirodoslovno-matematičkih fakulteta nije bio dostatan pa je, radi podizanja razine općeg i prirodoslovno-matematičkog obrazovanja, na tadašnjoj Višoj stručnoj pedagoškoj školi (VSPŠ) u ljetnom semestru školske 1960./61. godine otvoren Odjel matematike i primijenjene fizike u kojem su osposobljavani nastavnici za nastavno područje matematike i prirodnih znanosti u stručnim školama.

Među prvim su nastavnicima bili na Pedagoškoj akademiji profesor fizike Branko Bek, a na VSPŠ profesori matematike Tedy Gjivović i Josip Reš te nešto kasnije profesorica matematike Marinka Feretić i profesor fizike Stjepan Holjević. Najprije je organiziran studij na I. stupnju, a od akademske 1964./65. godine, dolaskom u Rijeku prof. dr. sc. Branimira Markovića i četverogodišnji studij Matematike i fizike i taj događaj upravo obilježavamo.

S osobitim ponosom ističemo i našega profesora emeritusa Mirka Radića koji djeluje od 1966. godine i još uvijek je aktivan, a ove je godine postao dobitnikom Nagrade za životno djelo Grada Rijeke. Gotovo od samoga početka četverogodišnjih studija veliki su doprinos dali prof. dr. sc. Vesna Tomašić i prof. dr. sc. Cvetan Jardas. Sa zahvalnošću se prisjećamo i svih naših vanjskih sveučilišnih nastavnika koji su nam godinama pomagali u ostvarivanju našega cilja, a najduže su u tomu sudjelovali prof. dr. sc. Ivan Kamenarović i mr. sc. Lovorka Tomašić, te pokojni, docentica dr. sc. Neda Stipčić-Šolić i prof. dr. sc. Branko Eman.

Dr. sc. B. Marković odmah po dolasku postaje i dekanom tada već Visoke industrijsko-pedagoške škole i on snažno obilježava daljnji razvoj studija. Nažalost, u ljeto 1973. godine ostajemo bez prof. dr. sc. Branimira Markovića, ali se njegov znanstveni, pedagoški i ljudski doprinos osjeća i danas, on živi kroz svoje studente i njegov se duh prenosi već generacijama.

Danas taj izuzetno odgovoran zadatak u Rijeci obavlja Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci unutar kojega djeluje Odsjek za matematiku i Odsjek za fiziku. Nastava se sada održava za obrazovne programe Matematika i fizika, Matematika i informatika, Fizika i politehnika te Fizika i informatika. Povijest ovih studijskih grupa i obrazovnih programa svjedoči da obrazovanje nastavnika podliježe stalnim i temeljitim promjenama i da su sve te promjene rezultat evolucije.

Članovi oba odsjeka ujedno su i članovima Društva matematičara i fizičara Rijeke koje je za 50 godina kontinuiranog i uspješnoga djelovanja nagrađeno Zlatnim grbom Grada Rijeke. Dvadesetprvo stoljeće jest stoljeće znanja i tu činjenicu djelatnici naših Odsjeka dobro poznaju. Matematika i fizika u zajedničkom području prirodnih znanosti imaju svaka svoje polje te, i u formalnom i u prenesenom smislu, svatko njeguje i "obrađuje" to svoje "polje", koje rađa vrijedne

plodove.

Budući da su naši studiji nastavnički, to im daje još jednu posebnost. Zato mi osobitu pažnju posvećujemo metodičkoj grupi predmeta i posebno ju njegujemo. Iznimna važnost nastavničke struke stavlja u prvi plan brigu za načine poučavanja na različitim razinama obrazovanja. U matematici se koristi fraza "Nužan i dovoljan uvjet" pa se može reći da temeljito poznavanje struke predstavlja nužan uvjet koji jest neophodan, ali nije i dovoljan za kvalitetno poučavanje. Tek poznavanje edukacijskih metoda i postupaka predstavlja i dovoljan uvjet za obrazovanje i oblikovanje kvalitetnih nastavnika.

Mi brinemo i o popularizaciji znanosti koja je rezultirala Festivalom znanosti na koji smo posebno ponosni.

Na svim je našim studijskim programima koji uključuju matematiku ili fiziku u 40 godina diplomiralo 1630 studenata, koji nisu nikada imali problema sa zapošljavanjem, jer se radi o deficitarnoj struci. Gotovo da nema škole u našoj Županiji u kojoj nisu zaposleni naši bivši studenti. Mi pozorno pratimo njihove rezultate i radujemo se svakom njihovu uspjehu.

Prema nama dostupnim podacima, koji sigurno nisu potpuni, iz naših je studentskih "klupa" znanstveni stupanj magistra znanosti iz matematike, fizike ili nekoga drugog područja steklo 56 naših bivših studenata, a znanstveni stupanj doktora znanosti 24, što je zajedno 5% svih diplomiranih. Oni su zaposleni na našem Sveučilištu, na nekim zagrebačkim fakultetima, u Institutu "Ruđer Bošković", u bolnici, pa i izvan zemlje.

Na naše bivše studente koji su stekli znanstvene stupnjeve posebno smo ponosni jer to nije bilo ni jednostavno ni lako, jer su ih stjecali na drugim sveučilištima budući da u Rijeci ne postoje poslijediplomski i doktorski studiji iz područja prirodnih znanosti. Zato je u najbližoj perspektivi osnivanje sveučilišnih odjela koji bi trebali odgovoriti na mnoge nove izazove pa i na taj.

Vjerujemo da je budućnost već ovdje i da će ona, zajedničkim radom nastavnika i studenata, postati još kvalitetnijom, sigurnijom i učinkovitijom. Međutim, mi kadrovima još uvijek oskudijevamo jer je poznato da su kriteriji izbora u znanstveno-nastavna zvanja u području prirodnih znanosti iznimno visoki, a uvjeti za rad daleko su od svjetskih pa se u budućnosti nadamo da će se i radni uvjeti barem približiti njihovima.

Koristim ovu priliku da pozovem sve naše bivše i sadašnje profesore i studente da nam se pridruže u zajedničkom obilježavanju jubileja u petak 10. prosinca 2004. godine u 13 sati u HKD-u na Sušaku.